

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΗΜΟΥ ΗΘΟΠΟΙΟΥ ΙΟΥΔΗΘ

Μίσιο ἔξαιρετην γυναῖκα. Ἡ μέρφανις της στὸ έξατρο. Αἱ σχέσεις της μὲ λογίεις και καλλιτέχνες τῆς ἐποχῆς. Τὰ συνέχεια Ναπελέοντες τοῦ Γ'. Ἡ 'Ιευδήθ και ὁ Σύγκω. Ἡ περιστένησις της γιά τὸν μεγάλο ποιητή. 'Ενα εἰδύλλιο τεῦ ιειδός Σύγκω. Πώς έγιας ὁ γέρο - Σύγκω τὴν χαλεπότα! Ἡ καὶ ωλντη τεῦ Δευτεροπάτερ. Αἱ παταρεύεις τεῦ Ἀλέρη. Μυσσό.

ΙΑ ἀπὸ τις πολὺ ὁνδαρέρουσες καιλιτεχνικές φυσιογνωμίες τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν περασμένον αἰώνα, εἴλεν καὶ ή διάσημη ἡθοποιούχη κυρίῳ, Τ' ὄπου μόνον πολεμούσαν τῆς Ἀνεργείας ἀντίς γυναῖκας, πούν γνώρισε ἀπὸ τὴν καλὴν διέξης τις φιλολογικὲς καὶ πολιτικὲς προσωπικότητες τῆς ἐποχῆς της, εἴλεν ἀκέντως πηγὴ πληροφορῶν γὰς τὶς ἰδιοτήτας πιες καὶ τὴν διεισιτηρίαν τῆς διασώματος ἀνδρῶν καὶ για τὴν τότε κοινωνικὴν κατάστασην τῶν

Παρεστών.

“Η κυρία Ιωνήδη πρωτομαρφανόιδης στὸ δέκατο στά 1845 Τὴν ἐποχὴν ἑσείνη, οἱ Παραιτοῦνται δὲν είχαν συνέλθει ἀκόμα ἀπὸ τὴν δυνατὴ συγκέντησην ποὺ τοὺς εἰς τὴν προένσην ή γαλλικὴ ἀπάντασ-
καὶ οὐδὲν ἡ μετεπανταστικὴ πολυτάρχαι περίσσος. Τὸ γαλλικὸν
δέστρο, παρ’ ὅλη τὴν μεγάλην παράστησην ποὺ εἴχε, ἔταξε ἔργα
νέαζο λόγου, ὃς ἐπὶ τὸ πλείστον. Οὐτοσια, τὸ Παραιτοῦνται κονών
μηδὲ κάθε βούδιν τὰ τέσσερα-πέντε δέκατα ποὺ ἐπιτάξαν τότε στὶν
Ἀλλία.

Παραδότι, ή καί, "Ιουδήδης ἀρέγεται πάντας ἔγωμοις τῇ δεσποινί· διὰ Ζώδη, τὴν πρωκτάρο τῆς Ρακέλ στὸ στερεόμα τοῦ Παρθενοῦντιώντας καὶ ἐπίστης μεγάλην ήθοποιοῦ. Τὴν ἀποχή ὄμοις πού νήνεαρά "Ιουδήδης εκάνει τὴν γνωμάτια τῆς Ζώδη, η διάσημος ἥθοποιός— ή όποια ἀλλοτε φημιζόνταν γιατὶ τὴν ὁμορφιά της καὶ τὴ λυγερή κομοδιστικά τῆς—τήταν γιακά καὶ τρομακτικά παγκύρωρα. Τόσο παγκύρωρα μαίσταν θάτε, διαν ὑψηλόν μὲ τῇ Ρακέλ, τὴν διοκλατικήν φυσικά ἐπειδὴ δεύτεραν τὰ κειρο-κροτητικά τὰ διοικα μεθύσουσε τὴν ἴδια ἀλλοτε, συ-
νεπιθέτην νά ταξι λέπι.

— Προσέχε, κακομοίρα μου Ραχέλ, νά μή σε κάνω
μιά μπουκά. Ή κοιλιά μου είναι άρκετά μεγάλη κα-
τά χωράβι δόλοκληρη! ...

“Η Ιουδή γνωστίστε την πόλης και με δύος τούς σπαίνοντας πολιτικούς της εποκής της και ήδη απέραντας με τὸν πρόγκυπτα Ναπολέοντα. Λέντε μάλιστα πως αὐτή ἔκανε τὸ συνοικεῖο του Ναπολέοντος Γ' μὲν τὴν Ουλμίκην αὐτοκράτειρα Εὐγένιον.

της προσήχη της.
Σάς πορεύθετοι με μερικά, τὰ πιὸ χαρακτηριστικά.
***

κα που ήτανε, από το μέγαλων και τη δοξά του Βικτώρου Ουγκάρου που τόπο θαυμάστε τότε δή ή Εβρών, τον βρήκε απλούστατα πολλά... κοινώ ποτέ, ήλθιο και ένολητος!... "Οταν μάλιστα ειδίστηκε τον ποιητή νά τρω, κατά τα έπιδόρπια, ένα δόλάληρο πορτοκάλι ήταν άκαθόριστο—τό όμαρπηνο φρούτο του Ονύχω!—και νά τρωψ μάδο πάνω καμιά εικοσιάρια μεγάλη κομματιά Λάζαρο και νά πίνει καί δύο μεγάλα ποτήρια κονιάκ τότε τὸν συγχέοντα πειά για καὶ άλλ! Επίσης διακηπή διενέπωση τῆς ξένας ή ιππεροφία και ή κομματοπούνη του"

λέγοντας μουσική τού.
Λίγον καιρὸν ὑστερόπολις ἀπ' τὸ δεῖπνο αὐτό, ἡ Ἰουδὴθ πληροφορεῖ
θῆκε τὸ παράκατο περιστατικὸν ἀπὸ τῆς ζωὴς τοῦ Οὐγκώ, τὸ οποίοι
παραβίβεται στὸ ἐπανωμενεπέπειρον.

·Ο Ούγκω είχε έκεινη την ἐποχὴν ένα γυιό, τόν Κάρολο, ὃν

ποιος ήταν τρελλά ἐσωτευμένος με κάποια ήδους πού τον θέατρους Βαρύτης, Αἴτη¹ Οὐκίν ονομάζουμενή, και φημιστέον περισσότερον αγάπη τη χάρη και τὴν ωμορφά της πας για τὴν ἔντοκητική τέχνην της.² Η 'Αλιξιν είχε διώξει πολλοὺς τραπεζίτας θαυμοστάς της περιοχής την οποίαν έφερεν υπ' αριθμοῦ δόλαρην στὸν Καρόλο της. Μᾶς δὲ Βίκτωρ Οὐγκάρην πλέοντας πάς ο γυναὶ τιν ήταν ποτὲ τὸ βράδυ σπιτι, στηγανώνδρισμένη δύνα του φαγητον, και πάς γεννούσαν πολὺν θράψη στὸ ματιό του, θύμωσε και ἐδήλωσε στὲν βλαστὸν του πάς θά τον ἔκοψε τῇ μεστερανή κοτολέστα ἀν δὲν ήταν κάθες βράδυ στὸ τραπέζη την ωμορφήν άρα. 'Ενονειτα, πάς δ. Καρόλος πρεπιμούν γάρ την κοτολέστα του παρά για στενοῦν τὴν τρωσερῶν θωπειών.

τής νεαρᾶς φίλης του.
 "Υστερό" από λίγον καιρό, διέκτεω Ούγκω έτυχε νά είνε σ' ένα κομιστιδι δεντρού, παρακαθήμενος της Αλίκης 'Οζύ, την δύοια... έρωτευθήκαν στή στυγμή, χωρὶς το γυάλι του να λείψει κάθε βράδυ από τη σπίλη, που έκανε το γυάλι του να λείψει κάθε βράδυ από τη σπίλη, την θρά του φαγιούν. "Η πονηρή Αλίκη δέν του άπειλεψε τό ματικό. 'Απεναντίας μάλιστο, τον φέροντα με τρόπο που έκανε το Βίκτωρα Ούγκω νά επληπτή πολλά πρόγαμτα. Μά δικαίως περνούσε και δι μεγάλος ποιητής, δι δύοις ήταν γα μαθημένος να βλέπει όλες τις γυναικώνες έτοιμες να πένουν με ένα βλέμμα του στην άγκυρα του, όχισε να πεισμένη βλέποντας πάσις ή μακριά 'Αλίκη δέν έννοούσε γ' άνταποκριθῆ στο φλογερό έρωτα του. Και μια μέρα, έκατσε και της έγραψε την παροκατω σύντετη έπιστολή :

Μὰ τὶ θέλεις ἐπὶ τέλους νὰ κάνω, ασπλαχνη, γιὰ νὰ συγκενήσω τὴν σκληρὴν καρδιά σου;

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ Ἀλίκη τοῦ ἔστειλε τὴν ἀπάντηση. Ό Βίκτωρ Ούγκω μάνικες μὲ δυνατὸ χιτ ποκάρδι τό μιρομένο γραμματάκι τῆς Ἀλίκης καὶ διάβασε τ' ὄχιδονθα :

Θέλω γὰ δίνεις καθημέρα στὸν Κάρολο τὴν κοτολέτα του! Τότε σὲ Βίκτωρ Οὐγκύο κατάσθι τον γκάρα του. Ἐξόλεσ τὸν Κάρολο σὸν δωματίο του, τοῦ ἀνεκοίνωσε εἰπούμενος διὸ ἀπὸ κεινῆς ἡμέρας οὐδὲ εἰχε τακτικά τὴν κοτολέτα του, ἀδιάφορο ἀνδρογυνός γα γυνίσσει τὸ βραστό σπιτὶ του και ὑπερτερα, κυπριώνιας φυλικά τὸ γινό του στὸν ὄμο, τὸν συνέχαγ γὰ τὸ γούστο του!..

Χαριτωμένες είναι ή ανάμνησεις τής κυρίας 'Ιονδήθ και ἀπὸ τὸν Ἀλέξανδρο Δουμᾶ. Ο μεγάλος αὐτὸς μυθιστοριογράφος ήταν θεάλλα εύθυμας και καλώσωντας. Ήταν διάσημος τόσο για τὴν συγγραφικὴν του δύναμην, δυσ και γιὰ τὴν τετελεία του. Όλη του τὴν ζωὴν τὴν πέρασε περιτριγυμνομένος ἀπὸ παρασκέυας, ἀπὸ πεινασμένους ποὺ πήγαναν σπίτι του και στραγγιλοκαθόντουσαν στὸ τραπέζι του, χωρὶς ποὺ ἐσταυτώσεις Οι τύποι αὐτοῦ τὸν εἰδόνεις δικαναν τὸν ἀγαθὸ Δουμᾶ νὰ ξεκαρδίζεται στὰ γέλαια. Μιὰ μέρα δημος δταν, γυρνώντας σπίτι του, είδε στὸ σαλόνι νε τὸν περιμένον, για τὸ φαῖ βέβαια, μιὰ ὀδλήση οἰκογένειας, ἀπὸ δέκα δύτομα. Ο Δουμᾶς πατήσε έφριξε γιὰ τὴν διαίδεια αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων και γιὰ νὰ τοὺς διώξῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του, είπε στὸν νηπιότη τὸν να κατέβει και νὰ φύσανται ἐναντὶ ἀρχοντών πει γνωνούς κείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ έξι μὲ δύο πελώριες μαῆρες γυναικαρμένες ἀρκούδες! Οι παρόστοι, μάλις είδον τὶς ὄρκοιδες νὰ μπαίνουν μεγαλοπερπόδης στὸ σαλόνι, τὸ έβιαζαν ἀνέμστος στὰ πόδια...

Είνε γνωστή ή μαγειρική τέχνη του Δούρυδα, απόφοι ό προμηρίς αντόκη φαγάς είχε γράψει και ιεράτρου λεξίνο *Μαγειρική ήσ.* Το στοιχικό δύος στα μαγειρικά χρονικά τοῦ κόσμου είνε τοῦ παῖδος ηγέτης μιὰ μέρα μόνος του, γιὰ νὰ τιμήσῃ τοὺς κολεόπεντος φίλους του, μεταξύ των οπίστης ήταν καὶ ο Θεόβιλος Γκωνίε καὶ οι κυρίοι Ιουδήθ. Έψυχος ἐιναὶ λαγών διόληπρο καὶ τὸν σεβίσμον στὸν ιερότερο μετρητὸ μὲ τὸ κερδό, θεοῖς πάντοι στὴν πιατέλα καὶ μ' ἔνα

καροτόν ανομάσια στο ουν μπροστινά ποιοι του είναι;
Είχε δίκιο ότι Άλεξανδρος Δούρωνας νιός, ο συγγενής φευκής της «Κυρίας με τάς Καμελίας», διαν έλεγε για τὸν ἔνδοξο πατέρα του:

• Ο πατέρες μου είναι ένα μεγάλο πασίδι.

Μά τ' άποψηνομενότα τῆς κυρίας Ιουδήθ δέν είναι δύλα γραμμένα στὸν εὐθυντικό τοῦ. Μεταξὺ τῶν σελίδων τοῦ βιβλίου αὐτοῦ είναι καὶ πολλὲς διαχρονίες γά την πυρὴ μελαχούντα τούς ή τὴν τραγικὴν πονή ποὺ τὶς διαπένει. Ιδίως ή σελίδες ἡ ονάσφερωνες στὸν 'Αλεξέδο ντέ Μυσσέ, είναι πολὺ συγκινητικές, πολὺ δραματικές.

Τὴν ἐποχὴν ἔκεινην δὲ 'Αλφρέδος οὐτέ Μυσσάε εἰχε δώσαι στὸ θέατρο, δόπου ἐπαιζεις ή 'Ιουδῆθ, ἕνα ἔργο τιτλοφορούμενο τό -Κα-

περίσσειος.
"Ενώ βράδυ, ή 'Ιουλήθ, ένων μελετούσα τὸ ρόλο της σπίνει της, δέχθηκε τὴν ἐπίσκεψην τοῦ μεγάλου ποιτοῦ. 'Ο Αλφρέδος ντεύ Μωσής βρισκόταν τότε στὸ ἔχαστο στάδιο τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ τοῦ ψυχικοῦ κομάτου. 'Ηταν μόλις τριάντα ἑταῖροι ἔτεν, μᾶλις χλωμό χῶμα τοῦ προσώπου του, τὰ σταχτιά μαλλιά του, ή βαθιές γυναικεῖς πονχάρες ὁ πόνος στὴ μορφὴ του καὶ τὸ ἀβρασιό βάλισμά του, τὸν ἔκπληκτον νά φαίνεται σὰν ψέρως ἔξηντα ἔτον. 'Ηταν μεθυσμένος. Θά είχε πει μήδης ανακατωμένη μὲν ἀνέγντι, τὸ ἀναπτυπόντο του

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

"Ανθρώποι πού έκαναν... τεύς σκύλλευς !

Σε πολιτιστέρους χρόνους, στην Πολωνία, ή συκοφαντία έθεωσε ίώς ένα άπο τά βαρύτερα έγκλήματα. Γι' αυτό και είχε έφευγεθεί για τούς συκοφάντες μαζί ειδική ποινή. Κατεδικάστοντο νά γυρίζουν τρεις φορές την ήμέραν - πρωτ, μεσημέρι και βράδυ - στούς δρόμους; έτι μισή ώρα, περπατώντας με εδ.. τέσσερα και μισούς μενού, το γαύγισμα των σκύλων ! "Ένας χρονογράφος της έποχης, ήσανέρθε, διτι μερικής ήμέρας δύο μίνους παρά γαυγίσματα... σκυλλανθρώπων μεσά στους δρόμους ! Φαντασθήτε τώρα σε πού σημειώθηκε το παρελθόν ...

***

‘Ο Μ. Φρειδερίκος και η Σιλεσία

"Όταν ήταν άκομα μικρό παιδί δ Μ. Φρειδερίκος, είσηγλασσε μέσα στο διαμέρισμά του Βασιλέως θείου του, διόπιος όποιος όπεργαφε τη στιγμή αυτή μερικά γάγγραφα, κι' άρχισε να παίξη με το τόπο του. Ήξεφαν τό τόπο του μικρού Φρειδερίκου έπειτα πάνω στό τραπέζι, στό διόπιο έργαζονταν δι θείος του. Ο βασιλεὺς τό πήρε και τό ξανάδωσε στον άνευρο του, κάνοντάς τον πιο προσεκτικό. Μά δι μικρός Φρειδερίκος αύγηψωντας την σύσταση του θέλουν του δὲν πρόσθεε και τό τόπο του ξανάδωσε. Ή προσέξειά διμος τού Φρειδερίκοντας επανελήφθη και έκ τρίτοι. Τή φορά διμος αυτή δι βασιλεύς δὲν έπεστρεψε τό τόπο στον άνευρο του. Ο νεαρός Φρειδερίκος, άφοι μάταια περίμενε κάποιον ώρα, έχασε πάντα τέλους την υπομονή του και παίρνοντας στάσι απειλητική πήγε και στάθηκε μπρός στό τραπέζι του θείου του και τού είπε :

- Θά μου δύναμες η Μεγαλειότης σας τόπο μου, ναί ή όχι ; Πέστε μου άμεσος για να κανονίσα τη σάση του που άπεναντί σας !

"Ο βασιλεὺς ένθυσαντάκις από το άγνωστον υψος του άνευρων του. Και βλέποντας διτι θά ζήψην μια ήμέρα αντάξιο μάδαρχο στόν θρόνο, τόν πήρε στην άγκαλιά του - τόν Φρειδερίκο βέβαια - και πλάνωντας τον τού είπε :

- Νά τό τόπο σου παιδί μου ! Μάθε δέ διτι είμαι καταχαρούμενος γιατί βλέπω διτι δεν θά μπορέσσι κανείς να σού πάρῃ ποτέ τη Σιλεσία από τά χέρια !

"Ήτο δέ η Σιλεσία χώρα άμφισθητουμένη άπ' τούς ήθρούς του Βασιλέως.

***

‘Ο Μολιέρος... κακωπαίρετς

"Ένα άπο τά πολλά έπαγγέλματα πού μετηλθεν ο διάσημος γάλος καμπανολαράρος Μολιέρος κατά τις δισταγές ήμέρες της ζωής του, ήταν και τό τού.. καμαρέρη, στ' άνάκτορα του Βασιλέως 'Ηλίου. Ένα βράδυ τακτοποιώντας δι Μολιέρος τό κρεββάτι του Βασιλέως δέν μπορούσαν νά το καταφέρων και τόσο καλά κ' έζησης τη συνδρομή άλλοι συναδέλφων του. Μά δι βαλαμπόλος έκεινος πού ήξερε τό κύριον έπαγγέλμα του Μολιέρου, γύρισε και τού είπε περιφρονήσα :

- Δεν τόν βλέπομεν νά βοηθήσω ένα θεατρένο !...

Κι' αυτό γιατί -άλλοιμονον- τήν έποχη έκεινη είχαν άκρη κακή ίδεα για τούς ήθοποιούς...

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

(Άπο τά σατυρικά φύλλα δλου τού κόσμου)

- Τόν βλέπεις αυτόν τόν άνθρωπο ; Είνε άπο έκεινους που πετούνταν τά λεπτά τους άπο τό παράθυρο.

- Άλλήθεια ; Καί... πού κάθεται;

***

- Όταν είμαστε άρρωστημασμένοι μ' άγαπούσες περισσότερο, έννι τώρα πού παντερυκάμας ..

- Πινάνον, άγαπητή μου, Άλλα πρόπτει νά ξέρης διτι ή παντεμέμρις γυναίκες... δέν μου δέρσουν και τόσο πολύ ..

***

'Η σύζυγος. - Τί θά είχατε σεις οι άντρες, άν δ θεός δέν έκαναν διμάς τις γυναίκες ;

- Ό σύζυγος. (Μέ άφελεα). - Μια πλευρά περισσότερερο !

***

'Ο πελάτης, (στό Ξενοδοχείο) : Γκαρούν, έχω μόνον δέκα δραχμές... Πές μου τι μπορεις νά μού συστήσους ;

- Ενα... άλλο ξενοδοχείο !

***

- Αγαπητή μου κύριε, σάς συμβουλεύω νά πληρώσετε τό λογαριασμό σας. 'Οποιος έτιν τακτικός στις πληρωμές του πλουτίζει.

- Πολύ πιθανόν... άλλα ποιός σάς είπε πώς θέλω νά πλουτίσω :

***

- Ποιοι είνε τό πλεορετικό του άσθενής ;

- Πεθαμένος !

***

'Ο για το δ ο ζ. -Νά έχω πάντοτε ήπ' ζψυν σου, διτι τό κρασί είνε δι μεγαλειότερος έχθρός σου, άν θέλεις νά γίνης καλά.

- Ό α σ θ ε η ζ. -Πρέπει διμος νάγασταμε τούς ήθρούς μας... 'Ο για το δ ο ζ. -Ναι, άλλα όχι και νά τούς καταπένωμε !...

***

- Έχω μια ιδέα πού άξεις πέντε έκαπομψύια !

- Πόσο τήν πουλάς ;

- Πέντε... φράγκα μού φτάνουν !...

***

- Σέρας, ή κόρη μου καταρόθωσα νά άνεβη πολύ ψηλά. 'Ολες ή μεγάλες προσποκίστητες μιλούν μαζί της.

- Μά τι θέσι έχει ;

- Είνε τηλεφονήτρια !

***

'Η σύζυγος. -Τέτοια ώρα μού έργεσαι στό σπίτι ;

- Ό σύζυγος. -Τί ηθελες νά κάνω, άφοι δικλίσαν δια τά καφενεία !

***

- Σέ παρακαλώ νά μού δανείσης έκαπο φράγκα. Τό θέλω για σώσω τήν τημή μου.

- Δεν έχω παρό πενήντα μαζί μου.

- Δώσε μον τα.

- Και ή τημή σου :

- Θα σαθή κατά τό ημεσι !

***

- Έλεηστας με, κυρία μου. 'Ο πατέρας μου είνε στή φυλακή ή μητέρα μου στό νοσοκομείο ! Άν γιρίσω στό σπίτι χωρίς δεσμώτρια, θα μα στάσουν και οι δυο τους στό ξύλο ! Έλεηστας με, λοιπόν, κυρία μου !...

***

- Γιατί βάφεις τόσο πολύ τά χειλί σου, άγαπητή μου ;

- Θέλω τά φιλιά μου νά σού μένουν άν τε ξεπάτα !

***

'Η Κόρη (στό πατέρα της, πού γυρίζει από τό πατέρα της, διόπιος είνε νεαρός γιατρός). - Ε, μπα μπάκα, τί λές ; "Έχει καλή πελατεία δι μητρόπας μου ; Ελεες κόσμο νά μπαινει ;

- Τούλασταν έτοις φαίνεται. 'Οση μόρα ήμουνα έκει, ήρθαν τρεις μρρωτοί δικαστικοί κλητηρίες !

‘Ο Κατεψυγμένος